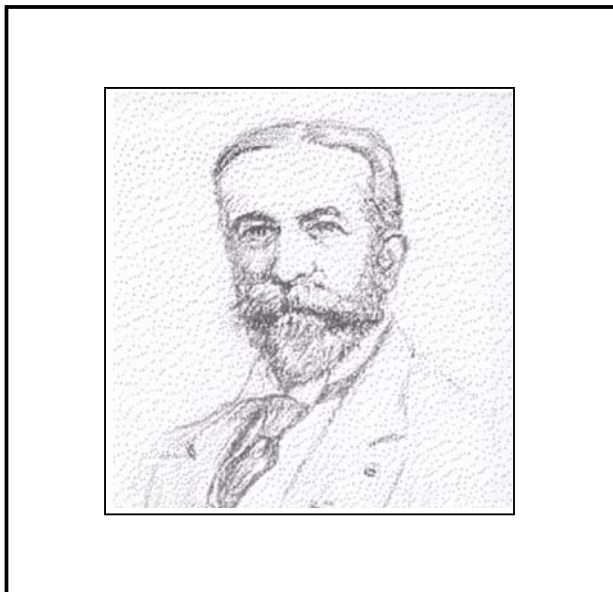

با اندیشمندان حسابداری جهان آشنا شویم

چارلز ازرا اسپراگ (۱۸۴۲-۱۹۱۲)

نوآور در سیستمهای بانکی

دکتر غلامرضا اسلامی بیدگلی - بتول زارعی

شد و تا زمان مرگش همین سمت را در بانک داشت.

اسپراگ در ۱۹۰۴ - ۵

به‌عنوان رئیس بخش بانک پس انداز انجمن بانکداران آمریکا فعالیت داشت و نقش بارز و برجسته‌ای در تهیه پیشنویس اولین قانون حسابداران رسمی (CPAs) در نیویورک (۱۸۹۶) ایفا کرد. همچنین اسپراگ هیئت بررسی کننده صلاحیت حسابداران رسمی نیویورک را برپا کرد و به‌عنوان یک عضو از سه عضو اولین هیئت بررسی کننده صلاحیت جامعه حسابداران رسمی نیویورک فعالیت داشت و یکی از اولین حسابداران رسمی نیویورک بود که در سال ۱۸۶۹ به عضویت جامعه حسابداران رسمی نیویورک درآمد. او همچنین عضو هیئت‌مدیره جامعه حسابداران رسمی نیویورک بود. اسپراگ همچنین با انجمن بانکداران آمریکا و انجمن حسابداران رسمی آمریکا (AICPA) نیز همکاری و وابستگی داشت.

شمال ارائه کرد و در نبرد گتیسبورگ (Gettysburg) در ۱۸۶۳ مجروح شد. به‌منظور قدردانی از شجاعت و خدمات درخور ستایش او در نبرد گتیسبورگ، در سال ۱۸۶۸ مدال افتخار به او اهدا شد. در سالهای ۱۸۶۴-۱۸۷۰ در دانشگاههای ارتش، یانکرز (Yonkers)، پیک اسکیل (Peek Skill) و پاف کیسی (Pough Keepsi) به تدریس پرداخت. اسپراگ در دوره های ۱۸۷۰-۷۲ و ۱۸۹۷-۱۹۰۲ مجدداً در گارد ملی نیویورک خدمت کرد. وی در سالهای ۱۸۹۷-۱۹۰۱ در گارد ملی با درجه کلنل در مقام معاون اداره کل پرداختها فعالیت داشت.

اسپراگ در سال ۱۸۷۰ به‌عنوان کارمند به بانک یونیون دایم سیوینگ (Union Dime Savings) در نیویورک ملحق شد و در ۱۸۷۷ به‌عنوان دبیرکل، سپس خزانه‌دار و در ۱۸۹۲ رئیس بانک

چارلز ازرا اسپراگ (Charles Ezra Sprague) فرزند ازرا (Ezra) و الیزابت براون

ادگرتون (Elisabeth Brown Edgerton) در نهم اکتبر ۱۸۴۲ در ناسائو (Nassau) نیویورک به دنیا آمد. تحصیلات ابتدایی خود را در مدارس آمستردام به پایان رساند و در مدرسه عالی آمستردام آموزش متوسطه را گذراند. اسپراگ در سال ۱۸۶۰ از دانشگاه یونیون (Union) درجه لیسانس و در ۱۸۶۲ درجه فوق لیسانس گرفت و در ۱۸۹۳ دکترای افتخاری فلسفه را از همان دانشگاه و در ۱۹۱۰ نیز دکترای افتخاری ادبیات را از دانشگاه اولیوت (Olivet) دریافت کرد.

پس از پایان تحصیلات دانشگاه، به مدت یک سال و نیم در دانشگاه گرینیچ (Greenwich Union Academy) تدریس کرد. وی در ۱۸۶۲ در گارد ملی نیویورک ثبت نام و در جنگهای انحصال آمریکا خدمات شایان توجهی به نیروهای

او در سازماندهی و تاسیس دانشکده مالی، حسابداری و تجارت (اولین در نوع خودش در جهان) در دانشگاه نیویورک در ۱۹۰۰ نقش کلیدی داشت. **اسپراگ** از ۱۹۰۰ تا زمان مرگش عضو هیئت علمی حسابداری بود؛ عصرها به تدریس می پرداخت و به علت اشتغال به حرفه حسابداری بدون حقوق در دانشگاه تدریس می کرد. او جزو **هیئت امنای انجمن فارغ التحصیلان^۱** (۱۸۹۴-۱۸۹۸) و **هیئت امنای انجمن انجمن لایف^۲** (۱۹۰۶ تا زمان استعفايش، مدت اندکی قبل از مرگش) دانشگاه یونیون بود. **اسپراگ** مقالات زیادی برای مجلات حرفه‌ای نوشت و از جمله کتابهایش می توان عنوانهای زیر را برشمرد: **جبر حسابها^۳** (۱۸۸۰)، **حسابداری سرمایه گذاری^۴** (۱۹۰۴)، **جدولهای اوراق قرضه پیشرفته^۵** (۱۹۰۵)، **مشکلات و مطالبی در حسابداری سرمایه گذاری (۱۹۰۴)**، **جداول بهره مرکب^۶** (۱۹۰۷)، **فلسفه حسابها^۷** (۱۹۰۷)، **استهلاک داراییهای نامشهود^۸** (۱۹۰۸)، و **لگاریتم دوازده رقمی و کاربرد آن در محاسبات بهره (۱۹۱۰)**. وی همچنین یکی از نویسندگان فعال نشریه **بوک کیپر (Bookkeeper)** در سالهای ۱۸۸۱ تا ۱۸۸۴ بود. نام این نشریه در ۱۸۸۳ به **آمریکن کانتینینگ روم (American Counting Room)** تغییر یافت و آخرین شماره آن در سال ۱۸۸۴ منتشر شده است.

اسپراگ را می توان حسابدار، بانکدار، استاد و نویسنده دانست که به میزان زیادی در توسعه و پیشرفت اولیه حرفه حسابداری در ایالات متحد تأثیر گذاشت. او مردی چند بعدی با گرایشها و استعدادهای متنوع بود. به فرهنگها و زبانها علاقه وافری داشت. این تمایلات بر کار حسابداری او تأثیر گذاشت و در واقع ورود او به حرفه حسابداری محصول علاقه او به زبانهای خارجی بود، چرا که عامل مهم استخدام او در ۱۸۷۰ در بانک، آشنایی او با زبانهای خارجی بود. **اسپراگ** تا زمانی که زنده بود می توانست ۱۶ زبان را صحیح و روان صحبت کند.

در دوران کار در بانک، **اسپراگ** حسابدار ماهری شد. او پیشقدم در طراحی و پیاده سازی سیستمها و ابزارهای متنوع مورد نیاز بانکهای پس انداز، طراح اولین ماشین ثبت دفترکل^۹، مبدع روشهای استهلاک داراییهای نامشهود و معرف **دسته چک^{۱۰}**، دفترچه پس انداز بانکی و **دفاتر کل آزادپرگی (کلاسوری)^{۱۱}** بود. بسیاری از ابداعات او هنوز در سیستمهای بانکی کاربرد دارد.

اسپراگ به منظور کسب اطلاعات بیشتر درباره زبانهای خارجی سفرهای متعددی به اروپا کرد و در این سفرها راجع به عملیات حسابداری سایر کشورها مطالبی فرا گرفت و بویژه شیفته سیستم انگلیسی شد. سفرهای متعدد او به آلمان در همین دوران او را با روشهای حسابداری آلمانی آشنا ساخت که بعدها بر نوشتههای او تأثیر زیادی گذاشت.

اسپراگ درباره آموزش تجاری در دانشگاهها بسیار نگران بود، از این رو در سال ۱۹۰۰ تلاش زیادی برای تأسیس دانشکده مالی، حسابداری و تجارت در دانشگاه نیویورک کرد و تا زمان مرگش در ۱۹۱۲ در آن دانشکده تدریس نمود.

اگرچه **اسپراگ** تأثیر چشمگیری بر روی صنعت بانکداری داشت ولی بیشترین تأثیر او بر حرفه حسابداری بود. مهمترین کتاب او تحت عنوان **فلسفه حسابها** بر حرفه حسابداری تأثیر عمیقی گذاشت. این کتاب پرفروش در کمتر از ۱۵ سال پنج بار تجدید چاپ شد. قبل از این کتاب اکثر کتابهای دفترداری به توصیف روشهای حسابداری می پرداختند و خواننده را درگیر مثالها و تمرینهای دفترداری می کردند، در حالی که **اسپراگ** در این کتاب تلاش کرد به جای توصیف چگونگی مسائل حسابداری به تشریح چرایی مسائل بپردازد. این انحرافی صریح و نقطه عطفی در تغییر رویه از رویکرد سنتی انگلیسی یا آمریکایی به رویکرد آلمانی بود.

کتاب **فلسفه حسابهای اسپراگ** طبقه بندی جدیدی از حسابها را مطرح می کند. قبل از این کتاب، حسابها به دو

گروه کلی تقسیم می شد، **حسابهای شخصی و حسابهای غیرشخصی^{۱۲}**. **اسپراگ** تقسیم بندی ساده ای را ارائه داد. از نظر او یک گروه حساب شامل داراییها و گروه دوم شامل حسابهای سرمایه و حسابهای سود و زیانی است. این مفهوم به منظور نشان دادن تئوری جبر حسابها برای اولین بار توسط **اسپراگ** در نشریه بوک کیپر ارائه شد و بیان می داشت که داراییها برابرند با مجموع بدهیها و حقوق مالکین (A=L+P).

با توجه به آنچه گفته شد می توان گفت **اسپراگ** نقش جدی و اساسی در حسابداری، بانکداری و آموزش داشته و تأثیر او بر حرفه تأثیری دائمی و ماندگار بوده است.

او سالها پس از مرگش، در ۱۹۵۳ مفتخر به عضویت در **تالار مشاهیر حسابداری** دانشگاه اوهایو گردید. **اسپراگ** در دوم آوریل ۱۸۶۶ ازدواج کرد و صاحب چهار فرزند شد. **اسپراگ** همچنین عضو گروه نوازندگان و اهل ورزش بود. وی در ۲۱ مارس ۱۹۱۲ در سن ۶۹ سالگی درگذشت.

کتاب شناسی

- 1- Burns, T.J., and E.N. Coffman, **The Accounting Hall of Fame: Profiles of Fifty Members**, Columbus: College of Business, Ohio State University, 1991
- 2- Graves, O.F., **Charles Ezra Sprague, 1842 – 1912, In Biographies of Notable Accountants**, 2nd ed., Edited by A.M. Agami, PP. 41 – 43, New York: Random House, 1989
- 3- Zeff, S.A., **Leaders of Accounting Profession: Foorteen Who Made a Difference**, Journal of Accountancy, May 1987, PP.68 – 70

منابع:

- 1- <http://fisher.osu.edu/acctmis/hof/sprague>
- 2- Michael Chatfield, Richard Vangermeersch, **The History of Accounting, An International Encyclopedia**, New York, London, Garland Publishing, Inc., 1996, PP.548 – 550

پانوشتها:

- ۱- Alumni Trustee
- ۲- Life Trustee
- ۳- The Algebra of Accounts
- ۴- The Accountancy of Investments
- ۵- Extended Band Tables
- ۶- Table of Compound Interest
- ۷- The Philosophy of Accounts
- ۸- Amortization
- ۹- Machine for Making Ledger Entries
- ۱۰- Small Checkbooks
- ۱۱- Loose Leaf Ledgers
- ۱۲- Personal & Impersonal